

# Woźnicki, Jerzy

---

## Przemówienie rektora Politechniki Warszawskiej prof. dr hab. Jerzego Woźnickiego na uroczystości inauguracyjnej roku akademickiego 2001/2002.

---

Notatki Płockie 46/4-189, 36-41

---

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

roku: Podyplomowe Studium Chemia dla Nauczycieli Gimnazjum oraz Studium Systemów Mikroprocesorowych w Automatyce Przemysłowej.

Do chwili obecnej ok. 5500 absolwentów opuściło mury Politechniki Warszawskiej w Płocku, w tym na kierunku ekonomia ok. 900 osób, z czego w minionym roku akademickim studia II-go stopnia magisterskie z ekonomii ukończyło kolejne 220 osób (łącznie już 387 mgr ekonomii).

Aktualnie w Kampusie Płockim kształcą się około 4000 studentów (w roku 1999 było ich około 3300), w tym zdecydowana większość na studiach dziennych.

Akademickość Uczelni tworzą nie tylko profesoria i studenci, ale w równym stopniu działalność naukowa i badawcza, którą systematycznie rozwijamy. Nasi pracownicy są autorami ponad 3900 prac naukowych (w tym ok. 320 w minionym roku akademickim), wielu unikalnych opracowań o charakterze podstawowym i stosowanym, w tym wdrożonych w przemyśle. Do chwili obecnej, w Ośrodku PW w Płocku, stopień doktora uzyskały łącznie już 104 osoby. Bierzymy udział w kongresach i konferencjach naukowych międzynarodowych i krajowych, współpracujemy w ramach umów z uczelniami i instytutami badawczymi, m. in. USA, Chin, Niemiec, Danii, Rosji, Ukrainy organizujemy cykliczne własne konferencje naukowe o zasięgu międzynarodowym. Wielu naszych pracowników jest członkami światowych i krajowych towarzystw i organizacji naukowych, bierze udział w pracach Komitetów i Sekcji Polskiej Akademii Nauk, przewodniczy Radom Naukowym jednostek badawczo-rozwojowych. Tylko w ostatnich 2 latach wzbogaciliśmy się o kilka unikalnych aparatów dla potrzeb prac naukowo-badawczych.

Należy wspomnieć o działalności i osiągnięciach naszych studentów. Obok typowej działalności organizacji studenckich w Ośrodku, od kilku lat szczególną wartością jest możliwość odbywania w PKN ORLEN S.A. praktyk studenckich i stażów pracowniczych przez najlepszych studentów poszczegól-

nych kierunków oraz utrzymanie statusu wyróżnień i nagród Prezesa Koncernu za najlepsze prace dyplomowe. Również dzisiaj będziemy uczestniczyć w nagradzaniu najlepszych. Ponownie Panu Prezesowi składam wyrazy podziękowania w imieniu własnym i studentów Uczelni.

W roku akademickim 2000/2001 ZTL „Masovia” zaprezentował kilkanaście bardzo udanych koncertów, a Kameralny Chór Akademicki kontynuował pasmo sukcesów zdobywając, m.in. Srebrne Pasma w X Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Adwentowej i Bożonarodzeniowej w Pradze.

Na podkreślenie zasługuje również wynegocjowane przez nas z władzami Miasta i kierownictwem Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Płocku porozumienie na świadczenie usług medycznych pracownikom i studentom Ośrodka oraz utworzenie Przychodni Akademickiej, która służyć ma całemu środowisku akademickiemu Płocka.

Pozdrawiam studentów zarówno Wydziału jak i Kolegium, a zwłaszcza gorąco witam Was nasi najmłodsi Koledzy, studenci I roku. Od Was przede wszystkim zależy, co z Uczelni wyniesiecie, jak wykorzystacie lata swego studiowania, czego od samych siebie będziecie wymagać.

Życzę Wam wytrwałości i dotrwania do kolejnej, jakże doniosłej w Waszym życiu uroczystości wręczenia dyplomów ukończenia Politechniki Warszawskiej.

Pragnę wyrazić nadzieję, że realizacja naszych planów zgromadzi wokół Politechniki wszystkich tych, którym na sercu leży rozwój akademickości Miasta. Sądzę, że współpraca Uczelni z Miastem, regionem i wieloma przedsiębiorstwami na czele z Polskim Koncernem Naftowym ORLEN S.A. będzie równie skuteczna jak dotychczas.

Serdecznie dziękuję wszystkim sympatykom i przyjaciółom Politechniki Warszawskiej w Płocku za życzliwość i pomoc w naszych działaniach na rzecz ogólnego dobra.

## **PRZEMÓWIENIE REKTORA POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ PROF. DR. HAB. JERZEGO WOŹNICKIEGO NA UROCZYSTOŚCI INAUGURACJI ROKU AKADEMICKIEGO 2001/2002**

Szanowni Państwo,

Przygotowując się do nowego roku akademickiego Rektorzy, członkowie Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, zrzeszającej 96 rektorów reprezentujących swoje uczelnie, wzięli udział w specjalnej audiencji u Ojca Świętego, która miała miejsce 30 sierpnia br. w Castel Gandolfo. Była to rewizyta po wcześniejszych spotkaniach rektorów należących do KRASP z Papieżem, które odbyły się w Kolegiacie Świętej Anny w Krakowie w dniu 8 czerwca 1997 roku i na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu w dniu 7 czerwca 1999r.

Podczas spotkania, Ojciec Święty, zwracając się do rektorów, powiedział m.in.:

*(...) Pamiętam, że kiedy przed z górą dwudziestu laty pisałem swoją pierwszą encyklikę Redemptor hominis, mojej refleksji towarzyszyło pytanie o tajemnicę lęku, jaki przeżywa współczesny człowiek. Spośród wielu jego źródeł wydało mi się wtedy słuszne podkreślić jedno: poczucie stałego zagrożenia ze strony tego, co jest własnym wytworem człowieka, owocem pracy jego rąk, a zwłaszcza pracy jego umysłu i dążeń woli. Wydaje się, że dziś, na początku nowego tysiąclecia, to poczucie jeszcze bardziej*

*narasta. Zbyt często zdarza się bowiem, że to, co człowiekowi udaje się wytworzyć dzięki wciąż nowym możliwościom myśli i techniki, podlega swoistej «alienacji» - jeśli nie całkowicie, to przynajmniej w jakiejś mierze wymyka się spod kontroli twórcy i skierowuje się przeciw niemu. Przykładów takiej sytuacji jest wiele. Dość wspomnieć osiągnięcia w dziedzinie fizyki, zwłaszcza fizyki jądrowej, dokonania w zakresie przekazywania informacji, działania związane z eksploatacją dóbr naturalnych ziemi, czy w końcu eksperymenty na polu genetyki i biologii. Dotyczy to niestety również tych dziedzin nauki, które bardziej niż ze środkami technicznymi są związane z rozwojem myśli. Wiemy, jakie zagrożenia zrodziły się w minionym wieku z filozofii wprzęgniętej w służbę ideologii. Zdajemy sobie sprawę z tego, jak łatwo przeciw człowiekowi, przeciw jego wolności i integralności osobistej można wykorzystać osiągnięcia w dziedzinie psychologii. Coraz częściej przekonujemy się, jak wielkich zniszczeń w osobowości - szczególnie młodych - może dokonać literatura, sztuka czy muzyka, gdy w ich formę wpisana jest treść wroga człowiekowi. (...)*

Papież podkreślił dalej, że szkoły wyższe bezpośrednio kreują postęp w różnych sferach życia. Dlatego też trzeba zadawać sobie pytania dotyczące wewnętrznego kształtu tych instytucji. Ojciec Święty zwrócił także uwagę, że jedynie słuszne jest dochodzenie do prawdy w oparciu o badanie metodyczne, prowadzone w sposób prawdziwie naukowy i z poszanowaniem norm moralnych.

Ważnym wydarzeniem wizyty we Włoszech było złożenie przez rektorów w rocznicę wybuchu II wojny światowej wieńca na cmentarzu polskim na Monte Cassino.

Szanowni Państwo,

Tegoroczna inauguracja odbywa się w Roku Jubileuszowym 175-lecia Tradycji Politechniki Warszawskiej, co nadaje jej dodatkowy wymiar. Cieszymy się, że dziś razem z nami uczestniczą w tej uroczystości ci, którzy pomagali i pomagają nam w nadaniu Jubileuszowi naszej Uczelni charakteru ważnego wydarzenia o charakterze akademickim, patrolując naszym przedsięwzięciom i wspierając je merytorycznie, organizacyjnie i finansowo. Dziękujemy za to wszystkim bardzo serdecznie.

Politechnika Warszawska uczciła swój Jubileusz, organizując liczne imprezy oraz publikując wiele wydawnictw okolicznościowych, adresując naszą ofertę jubileuszową m.in. do mieszkańców Warszawy i naszego regionu, a także do społeczności warszawskich uczelni akademickich. W naszym Jubileuszu wzięło udział około 100 rektorów uczelni polskich a także kilkudziesięciu rektorów z wielu krajów reprezentujących uczelnie, z którymi nasza Politechnika aktywnie współpracuje. Byliśmy zaszczytzeni obecnością na głównej akademii połączonej z koncertem w dniu 7 czerwca br. – wśród ponad tysiąca gości – Ks. Prymasa, Prezesa Rady

Ministrów oraz innych osobistości. Z inicjatywy naszej Uczelni na terenach Kampusu Centralnego PW odbyła się organizowana po raz pierwszy bardzo udana i potrzebna impreza pn. Festyn Edukacyjny Uczelni Warszawskich po patronatem Prezydenta Warszawy, obejmująca także wiele imprez towarzyszących, a wśród nich Mazowiecki Festiwal Chórów Akademickich pod patronatem Wojewody. W dniu 15 listopada br. w rocznicę przywrócenia działania naszej Uczelni w 1915 roku z jednoczesnym nadaniem jej dzisiejszej nazwy Politechnika Warszawska odbędzie się okolicznościowa uroczystość Jubileuszowa w Płocku. Już dziś serdecznie zapraszam do udziału w niej.

Wielką wagę dla kształtowania się tożsamości i kultury naszej Uczelni miało przyjęcie przez Senat ogłoszonej następnie w dniu 4 stycznia br. w Pałacu Kazimierzowskim uchwały pn. „Misja Politechniki Warszawskiej”.

Dokument ten rozpoczyna się od następujących stwierdzeń:

*„Politechnika Warszawska, działając pod swą obecną nazwą od 1915 roku, przejęła dziedzictwo Szkoły Przygotowawczej do Instytutu Politechnicznego, utworzonej w roku 1826 w Warszawie staraniem Stanisława Staszica i kontynuuje jej tradycje. Politechnika nawiązuje także do sięgającej roku 1895 tradycji Szkoły Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. Hipolita Wawelberga i Stanisława Rotwanda. Kształcąc kolejne pokolenia inżynierów i wnosząc istotny wkład w rozwój nauk technicznych, Politechnika Warszawska zyskała poczesne miejsce w kraju i renomę międzynarodową.*

*Historia Politechniki - to nie tylko dokonania w kształceniu akademickim i badaniach naukowych, ale to także patriotyczne wychowanie młodzieży i zachowanie etosu społeczności akademickiej. To właśnie nakazywało tej społeczności stawać w obronie wartości najwyższych: suwerenności Rzeczypospolitej, wolności i praw obywatelskich, zasad etycznych i wartości duchowych kształtowanych przez wiele wieków polskiej historii. Za tę postawę Politechnika Warszawska nie raz poddawana była dotkliwym represjom, pozbawiana możliwości działania, a nawet prawa do istnienia - odradzała się jednak pod różnymi nazwami, utrzymując niezależność myśli oraz przywiązanie do europejskiej tradycji uniwersyteckiej. Także dziś nasza społeczność nie ustaje w działaniu na rzecz kształtowania patriotyzmu, solidarności, humanizmu i tolerancji u kolejnych pokoleń studentów; pielęgnuje dziedzictwo i najlepsze tradycje Uczelni; dba o ciągłość systemu uznawanych wartości oraz o integralność swego dorobku. Zachowując polityczną bezstronność, Politechnika Warszawska utrzymuje swą tożsamość instytucji obecnej w życiu publicznym, troszczy się o doświadczenia prowadzonych przez siebie studiów, dążąc do zapewnienia młodzieży możliwie równych szans edukacyjnych. (...)*





Wśród distinguished Gości Prezes TNP dr Jakub Chojnacki

Misja Politechniki Warszawskiej jest głosem społeczności akademickiej przywołującym tradycje Uczelni, ale też odnoszącym się do dylematów teraźniejszości i przyszłości. Zachęcam wszystkich pracowników i studentów do uważnej lektury tego dokumentu.

Minęło pierwsze dziesięciolecie istnienia III RP, co skłania do ocen i podsumowań. W tym okresie dostępność studiów i ich powszechność w naszym kraju wzrosła około czterokrotnie. Ogromna rzesza młodych ludzi otrzymała szansę zdobycia wyższego wykształcenia. Wysiłek rządów III Rzeczypospolitej trud i wyrzeczenia akademickich publicznych szkół wyższych oraz przedsiębiorczość, inicjatywy i wysiłek uczelni niepublicznych legły u podstaw tego osiągnięcia. Obecnie możliwości, ale i potrzeby podtrzymywania dynamiki takiego rozwoju ilościowego zostały wyczerpane. Swój wysiłek szkolnictwo wyższe kieruje obecnie ku poprawie jakości. Dzieje się to jednak w warunkach utrzymywania się niedofinansowania uczelni publicznych. Trzeba w związku z tym powiedzieć wyraźnie: nasze rezerwy wynikające z racjonalizacji zatrudnienia i wzrostu efektywności w ramach ukształtowanego w 1990 roku modelu szkoły wyższej zostały już wykorzystane. W istniejącym systemie finansowania uczelni, trwający nieprzerwanie spadek nakładów jednostkowych w publicznym szkolnictwie wyższym - gdyby sytuacja miała nie ulec zmianie - może doprowadzić w najbliższych latach do gwałtowne-

go nasilenia się zjawisk kryzysowych. Aby oddalić to niebezpieczeństwo trzeba wejść na drogę zasadniczych zmian w modelu szkół wyższych i poszerzyć możliwości finansowania się uczelni publicznych ze źródeł pozabudżetowych. Rolą Państwa jest sprawowanie nadzoru nad szkołami wyższymi a nie zarządzanie nimi. Państwo ma obowiązek wspierania rozwoju szkolnictwa wyższego. Musi ono tworzyć jak najlepsze warunki działania uczelniom. Należy więc uwalniać szkoły wyższe od różnych administracyjnych ograniczeń. W obszarze większej swobody działania uczelni powinny znaleźć się gospodarka oraz polityka kadrowa, płacowa i zasady określania zadań nauczycielom akademickim. Nie może być powrotu do etatyzmu i kosztowych formuł finansowania uczelni publicznych. Niestety, proces taki obserwujemy ostatnio w związku z wprowadzeniem w życie regulacji zawartych w nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym. Trzeba zejść z tej drogi. Trzeba utrzymać zadaniowe zasady finansowania szkół wyższych. Trzeba uwspólniać zasady i reguły prawne działania uczelni sektora publicznego i sektora niepublicznego. Jedynie wprowadzanie tak rozumianej zasady konwergencji - uwspólniania reguł działania tych sektorów - może stworzyć warunki do rywalizacji ale i partnerstwa szkół wyższych. Walka konkurencyjna prowadzona agresywnie i bezpardonowo byłaby zaprzeczeniem etosu akademickości. Nie wolno do tego dopuścić.

Szanowni Państwo, Drodzy Studenci,

10 lat nowej Polski to również 10 lat w życiu naszej Uczelni, która przeszła w tym czasie swoją niełatwą drogę. Zachowując swą tożsamość, dostosowywała się do zmieniających się warunków. Okazała się być przy tym zdolna do podejmowania trudnych przedsięwzięć w odpowiedzi na pojawiające się wyzwania.

Podobnie jak całe szkolnictwo wyższe Politechnika Warszawska rozwijała się, mierząc to w kategoriach ilościowych. Zwiększaliśmy z roku na rok liczbę swoich studentów. Ten rozwój ilościowy był możliwy, bo Uczelnia jednocześnie zmieniała się jakościowo, dokonując przekształceń modelowych i rozszerzając ofertę edukacyjną.

Prześledźmy jak w minionym dziesięcioleciu zmieniała się w naszej Uczelni liczba studentów. W roku akademickim 1991/92 było ich niewiele ponad 10 tys., a w roku bieżącym – łącznie z doktorantami i słuchaczami studiów podyplomowych – mamy ich ok. 34 tys. Odnotowujemy więc około 3,5-krotny wzrost liczby kształconych. Podkreślenia wymaga fakt, że w skali całej Uczelni z założenia około ¼ młodzieży akademickiej to studenci studiów dziennych. Niewiele uczelni w Polsce utrzymuje taki wskaźnik. Podobnie wzrastała liczba kandydatów na studia, pomimo tego, że Politechnika Warszawska – inaczej niż inne uczelnie techniczne – nie odstąpiła w postępowaniu rekrutacyjnym od organizowania powszechnych – dla wielu kandydatów trudnych – sprawdzianów stopnia ich przygotowania do studiów.

W Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym Politechniki Warszawskiej w Płocku liczba osób kształconych wzrosła z około 800 (w tym ok. 70 to byli słuchacze studiów podyplomowych) do około 4.000 (w tym ponad 200 osób to słuchacze tych studiów). Połowa płockich studentów studiuje w trybie studiów dziennych.

Rośnie też liczba absolwentów, która dla wszystkich rodzajów studiów przekracza w skali całej Uczelni już 5 tys. osób rocznie, w tym w Ośrodku w Płocku wypromowaliśmy ponad 530 absolwentów w ostatnim roku. Wzrasta systematycznie sprawność studiowania: w roku akademickim 1996/1997 wynosiła 45%, a w zeszłym roku – 57% (w tym w Płocku na studiach dziennych sprawność wynosi 70% i na studiach zaocznych 55%).

Pomimo tej skali wzrostu liczby studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych w ostatniej dekadzie utrzymujemy na niezmiennym poziomie niespełna 2,5 tys. liczbę nauczycieli akademickich (w tym w Ośrodku 278). Z rosnącym jednak trudem – wobec narastającego przeciążenia obowiązkami – nasza kadra utrzymuje poziom kształcenia i badań naukowych mierzony liczbą i jakością publikacji i wynikami w zakresie promocji doktorów. Potwierdzają to liczne prestiżowe nagrody i wyróżnienia.

Te dane wykazują jak wielki jest wysiłek kadry i jej zaangażowania w rozwój Uczelni, świadczący o przywiązaniu do etosu nauczyciela akademickiego.

Szanowni Państwo,

Minione dziesięciolecie wykorzystaliśmy do powiększenia bazy materialnej naszej Uczelni. Trudno byłoby bowiem osiągnąć przedstawione wyniki bez dynamicznego rozwoju bazy materialnej i wzrostu inwestycji. Po trwającej od lat 70. prawie dwudziestoletniej przerwie, w dekadzie lat 90-tych wznowiliśmy w Politechnice Warszawskiej proces inwestycyjny w znaczącej skali, realizując trzy wiodące przedsięwzięcia zapoczątkowane przez Rektora Marka Dietricha: rozbudowę Biblioteki Głównej, remont DS. „Riviera” i budowę Gmachu Inżynierii Materialowej.

Uczelnia podjęła też wysiłek inwestycyjny finansując liczne zadania na wydziałach w większości z ich środków własnych, zaoszczędzonych dzięki programowi restrukturyzacyjnemu.

Podejmując te tak ambitne zadania pomimo zaniżanych w kolejnych latach nakładów budżetowych Państwa, odwoływaliśmy się do starej tradycji naszej Uczelni osiągania ambitnych celów rozwojowych bez względu na ograniczenia zewnętrzne. Przypomnijmy – pasujący i do naszej dzisiejszej rzeczywistości - fragment wystąpienia Rektora PW prof. Antoniego Ponikowskiego wygłoszonego na inauguracji 1924/1925:

*(...) Należy tu stwierdzić, że i budżet Politechniki naszej w ubiegłym roku akademickim wypadł bardziej niż skromnie. Właściwie należałoby powiedzieć, że był to budżet głodowy (...) pytanie „Co dalej?” stanowi codzienny temat trosk profesorów, bowiem stan taki długo trwać nie może. Kiedy cały świat w swoim pochodzie cywilizacyjnym nie szczędzi funduszy na popieranie pracy naukowej, doskonale rozumiejąc, że nauka i wiedza to nie przedmiot zbytku, ale podstawa dobrobytu i przyszłości narodu, a także i obrony państwa, nam też nie wolno pozostać w tyle pod grozą, abyśmy w rodzinie narodów nie zostali jedni z ostatnich (...)*

Pomimo tej trudnej sytuacji prof. Leon Staniewicz, rektor PW z lat 1921-1923 w przedmowie do „Księgi pamiątkowej” wydanej w 1925 roku, dokładnie po pierwszej dekadzie funkcjonowania naszej Uczelni już pod dzisiejszą nazwą „Politechnika Warszawska” napisał: *Dziesięć lat w życiu uczelni, w warunkach normalnych – okres niewielki, ale w życiu Politechniki Warszawskiej znaczna część tego okresu przechodziła albo pod jarzmem okupantów, albo wśród burzy wojennej i ciągłego zmagania się państwa z kłopotami wewnętrznymi. Jeżeli więc w takich warunkach zdołano nie tylko uruchomić Uczelnię, lecz zorganizować nowe wydziały, stworzyć szereg nowych placówek naukowych, które już plony wydają, to niewątpliwie trzeba uznać, że w ciągu tego krótkiego czasu działo się wiele i uczyniono wszyst-*

*ko, co można wymagać od ludzi, pracujących idealnie, którym przyświeca jedynie myśl podniesienia nauki i oświaty w odradzającej się Ojczyźnie.*

Na szczęście Polska w ostatnim dziesięcioleciu nie przeżywała wojen ani też nie groziła jej niewola, ale ten cytat można również odnieść do obecnego 10-lecia, w tym zwłaszcza jego fragmentcie, gdzie ocenia się wkład pracowników Uczelni. Chciałbym w tym miejscu jeszcze raz dobitnie podkreślić, że fakt, iż Politechnika Warszawska utrzymuje swoją pozycję, łącząc swoją misję edukacyjną i badawczą ze szczególną rolą w życiu publicznym jest zasługą jej kadry, tradycyjnie tak oddanej naszej Uczelni. Tak było w przeszłości, tak jest także teraz.

Szanowni Państwo,

Niezależnie od obecnej bardzo trudnej sytuacji państwa polskiego, niezależnie od trudności, z którymi boryka się szkolnictwo wyższe mamy prawo stwierdzić, że miniona dekada przyniosła niepodważalnie korzystne zmiany. Ich skala jest ogromna – dotyczy to całej Polski, Cieszymy się, że dotyczy także naszej Uczelni.

Dzisiejsza Politechnika Warszawska bardzo się zmieniła w porównaniu z tą sprzed nawet kilku lat. Trudno byłoby nam sobie dziś wyobrazić naszą Politechnikę nie tylko bez zrealizowanych inwestycji i zwiększonej skali kształcenia – o czym mówiliśmy wcześniej – ale także bez nowych wydziałów i kolegiów, a w tym – Wydziału Fizyki oraz Wydziału Matematyki i Nauk Informatycznych oraz Kolegium Nauk Społecznych i Administracji, bez trwającego dynamicznego rozwoju kampusu płockiego PW, co symbolizuje utworzenie i rozwój Kolegium Nauk Ekonomicznych, ale także zmiany w formule Wydziału, który dziś działa pod zmienioną nazwą Wydziału Budownictwa, Mechaniki i Petrochemii. bez wielu nowych laboratoriów na licznych wydziałach, bez czterech nowo utworzonych centrów badawczych spełniających pionierską rolę w realizacji projektów badawczych i projektowych, bez powszechnego już w Uczelni elastycznego systemu studiów, bez Ośrodka Kształcenia na Odległość i studiów internetowych, ale także bez Centralnego Chóru Akademickiego, Straży Akademickiej, bez Domu Gościnnego, bez „Miesięcznika PW”, bez flagi Uczelni i licznych tablic pamiątkowych, bez odsłoniętych niedawno popiersi Eugeniusza Kwiatkowskiego i Ignacego Mościckiego, pomnika zgrupowania AK „Golski”, bez seminarium uczelnianego jako forum otwartej debaty o rozwoju PW. Niedługo do tego niekompletnego wyliczenia będziemy mogli dodać również nową siedzibę Muzeum Politechniki. To wszystko powstało w Politechnice Warszawskiej w okresie ostatnich lat.

Zmieniło to kształt i obraz Uczelni. Stanowi to najkrótszy bilans dorobku jej ostatnich lat.

Gdy myślimy o przyszłości ważną kwestią dotyczącą modelu merytorycznego Politechniki Warszawskiej jest pytanie o uniwersyteckość naszej



Immatrykulanci studenci I roku

Uczelni. Z pełnym przekonaniem wypowiadamy się pozytywnie w tej sprawie.

Politechnika Warszawska powstała po to, aby stać się uniwersytetem i osiągnęła swój cel - stała się uniwersytetem szczególnym, bo technologicznym, ale przecież uniwersytetem, i to znaczącym i rozpoznawalnym w świecie.

Jakim więc uniwersytetem ma być Politechnika w najbliższych dekadach? Jak sądzimy uniwersytetem osadzonym na trzech filarach:

Pierwszy to inżynieria - podstawa naszej tradycji i renomy.

Drugi to nauki podstawowe ściśle (matematyka, chemia, fizyka a także computer science), bo bez nich nie byłoby współczesnej inżynierii.

I wreszcie trzeci filar to społeczno-ekonomiczne otoczenie inżynierii, a więc takie dziedziny jak: organizacja i zarządzanie, marketing, biznes, ekonomia, ale także w przyszłości nauki społeczne oraz finanse i bankowość.

Uniwersytet techniczny oparty na takich podstawach to uczelnia XXI wieku.

Swoje utrwalone miejsce i swoją tożsamość w ramach tego modelu z pewnością znajdzie Ośrodek Naukowo-Dydaktyczny w Płocku być może już pod swoją przyszłą nową nazwą. Nadszedł bowiem czas na zastąpienie obecnej nazwy, która źle określa obecny stan płockiej części PW, nową adekwatną do osiągniętych postępów w rozwoju Ośrodka. Senat PW oczekuje na inicjatywę z Płocka w sprawie utworzenia Płockiej Szkoły Politechniki Warszawskiej.

Drodzy studenci,

Zwracam się teraz do Was, szczególnie ciepłe słowa kierując do tych, którzy po raz pierwszy uczestniczą w uroczystości inauguracji. Wybierając studia w Politechnice Warszawskiej dokonaliście ważnego i odpowiedzialnego wyboru. Zdecydowaliście się dołączyć do grona osób z wyższym wykształceniem i zdecydowaliście zdobyć to wykształ-



łczenie w naszej Uczelni. Jestem przekonany, że nie będziecie żałować swego wyboru. Dzisiaj bowiem ważny jest nie tylko sam dyplom. Ważne jest, jaka uczelnia go wydała. Wasze dyplomy wydaje Politechnika Warszawska. I to są dobre dyplomy. Lepsze niż jakiegokolwiek inne wydawane przez uczelnie techniczne w naszym kraju.

Drodzy Studenci I Roku,

Wchodzicie dzisiaj do grona społeczności studenckiej Politechniki Warszawskiej, która swoją renomę zdobywała w ciągu wielu dziesiątek lat swe-

go istnienia, zawsze pozostając otwarta na nowe wyzwania. W tym sensie nasza Uczelnia – mimo 175-letniej tradycji – jest ciągle młoda, wykazuje bowiem podstawowy atrybut młodości, jakim jest gotowość do podejmowania nowych inicjatyw w obliczu nowych wyzwań.

Nie obiecujemy Wam łatwych studiów, ale obiecujemy Wam studia ciekawe, umożliwiające rozwój intelektualny i zapewniające pracowitym sukces zawodowy w przyszłości. Życzę Wam, aby te studia spełniły wszystkie wasze oczekiwania.

Dziękuję za uwagę.

## PROF. DR INŻ. WOJCIECH WŁODARCZYK

### WYKŁAD INAUGURACYJNY Z KART HISTORII POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ - STULECIE GMACHU GŁÓWNEGO

Gmach Główny Politechniki Warszawskiej, znajdujący się w centrum stolicy przy placu Politechniki, już od 100 lat służy społeczności akademickiej. Jest on najważniejszym obiektem Politechniki Warszawskiej, jest symbolem, tradycją i teraźniejszością naszej uczelni, największej polskiej uczelni technicznej, z którą związaliśmy nasze losy, choćby tylko na okres studiów.

Budowa Gmachu Głównego rozpoczęła się w dniu 22 lipca 1899 r. i trwała tylko 2 lata. Inauguracja roku akademickiego w 1901 r. odbyła się już w tym gmachu, tak więc po 100 latach, w dniu inauguracji roku akademickiego 2001/2002, warto poświęcić nieco uwagi temu historycznemu obiektowi naszej uczelni.

Temat tego wykładu wynika również z moich doświadczeń życiowych i zainteresowań inżynierskich. W Gmachu Głównym rozpocząłem 50 lat temu swoje studia, potem kilkanaście lat tam pracowałem, dla niego i innych obiektów PW wykonywałem tam opinie i ekspertyzy techniczne.

Musimy jednak sięgnąć w dość odległą przeszłość. Działalność Stanisława Staszica oraz Komisji Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego doprowadziły 175 lat temu do powołania Szkoły Przygotowawczej do Instytutu Politechnicznego. Uroczyste jej otwarcie odbyło się 4 stycznia 1826 r. w Pałacu Kazimierzowskim w Warszawie i tę datę uważa się za początek wyższego szkolnictwa technicznego, do tego czasu sięga więc tradycja, z którą się utożsamia Politechnika Warszawska.

Po stłumieniu Powstania Listopadowego w 1831r., dekretem carskim zamknięto szkoły wyższe w Królestwie, także Instytut Politechniczny. Dopiero w 1897 r., uzyskano zgodę cara Mikołaja II na otwarcie War-

szawskiego Instytutu Politechnicznego z wykładowym językiem rosyjskim i to pod warunkiem zebrania ze składek społecznych olbrzymiej sumy potrzebnej do powstania uczelni. Fundusze zebrano, a na jesieni, 1898 r. otwarto rok akademicki na 3 wydziałach: inżynieryjno-budowlanym, chemicznym i mechanicznym, jeszcze w tymczasowych pomieszczeniach. Opracowanie projektu czterech nowych budynków uczelnianych, tj. Gmachu Głównego, Fizyki, Chemii i Mechaniki, powierzono architektom Stefanowi Szyllerowi i Bronisławowi Rogóyskiemu.

Gmach Główny Politechniki Warszawskiej wzniesiono w ciągu 2 lat na placu ofiarowanym przez miasto, według projektu architekta Stefana Szyllera. Ten zabytkowy obiekt Uczelni i Warszawy, wybudowany 100 lat temu, nie tylko symbolizuje historię i tradycje Politechniki Warszawskiej, ale nadal tętni życiem społeczności akademickiej, dalej jest miejscem znaczących dla kraju wydarzeń kulturalnych, społecznych czy nawet politycznych. W Gmachu Głównym mieści się m.in. Rektorat, Sala Senatu, ściśle kierownictwo Uczelni i podległe jednostki organizacyjne, dziekanaty trzech wydziałów (Elektrycznego, Geodezji i Kartografii oraz Matematyki i Nauk Informacyjnych), Biblioteka Główna, Centralny Ośrodek Informatyki, organizacje społeczne i studenckie, liczne audytoria i sale ćwiczeń, laboratoria, pokoje do pracy itp. W Gmachu Głównym znajduje się słynna Duża Aula z krużgankami, przekryta świetlikiem, reprezentacyjna i piękna sala Warszawy, w której odbywały się i odbywają nie tylko sławne bale karnawałowe, wielkie imprezy krajowe i międzynarodowe, ale także wszystkie znaczące uroczystości uczelniane, w tym centralne inauguracje kolejnych lat pracy akademickiej.